

W 1624 roku, gdy Kłodzko po wojnie trzydziestoletniej wróciło pod rządy katolickich Habsburgów, gotycka świątynia przeszła w ręce jezuitów, którzy przystąpili do intensywnej przebudowy. Wówczas surowe wnętrze kolegiaty zmieniło charakter dzięki wyjątkowo **bogatemu barokowemu wyposażeniu**. W centralnym miejscu znajduje się ołtarz główny (1727–1729), którego autorem jest wrocławski jezuita **Christopher Tausch**. W ołtarzu pod baldachimem stoi bogato zdobiona gotycka figura Madonny z drewna lipowego z 1450 roku. Między otworami empor znajdują się popiersia 14 patronów Kłodzka. Do szczególnie cennych elementów wystroju należą dzieła rzeźbiarza **Michała Klahra Starszego**: ambona, konfesjonały i prospekt organowy.

wnętrze kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny

Z kościoła Wniebowzięcia NMP podążamy wzdłuż dawnego kolegium jezuitów **uliczką noszącą imię błogosławionego Gerharda Hirschfeldera**. Ten niemiecki ksiądz, duszpasterz młodzieży na ziemi kłodzkiej i przeciwnik narodowego socjalizmu został aresztowany w 1941 roku i osadzony w obozie koncentracyjnym w Dachau, gdzie zmarł.

Spacer szlakiem zabytków sakralnych kończymy przy **późnobarokowej kolumnie maryjnej** po zachodniej stronie ratusza. Figurę **Najświętszej Marii Panny** ufundowali w 1680 roku rajcy miejscy, jezuita oraz proboszcz Różanki jako wotum po szalejącej w Kłodzku zarazie i pożarze miasta. Stojącą na wysokiej kolumnie Maryję otaczają Archanioł Gabriel, Anioł Stróż, św. Józef i św. Florian. Poniżej na narożnych postumentach stoją czterej święci – orędownicy w chorobach zakaźnych: Franciszek Ksawery, Karol Boromeusz, Roch i Sebastian. We wnętrzu znajduje się rzeźba przedstawiająca śpiącą św. Rozalię, również patronkę chroniącą od zarazy. Kolumny maryjne były typowe dla sztuki krajów Monarchii Habsburskiej w XVII i XVIII wieku. Co ciekawe, kłodzka kolumna wzorowana była na ufundowanej w 1650 roku w Pradze, którą w 1918 zniszczył tłum antyhabsburskich demonstrantów.

Najbardziej wytrwali miłośnicy sztuki sakralnej mogą spod kolumny maryjnej wyruszyć na dalszą wycieczkę tropem rzeźb, posągów i kapliczek, których mnóstwo jest w mieście i jego pobliżu.

GMINA MIEJSKA
KŁODZKO

Urząd Miasta w Kłodzku

pl. B. Chrobrego 1, 57-300 Kłodzko
tel.: +48 74 865 46 00, fax: +48 74 867 40 62
umklod@um.klodzko.pl
www.klodzko.pl

KŁODZKO

www.klodzko.pl

foto: Marlena Solska

szlakiem zabytków sakralnych

Sspacer szlakiem kłodzkich zabytków sakralnych rozpoczynamy u stóp twierdzy, która zajęła miejsce grodu na Górze Fortecznej. Po znajdujących się tam: kościele św. Marcina, św. Wacława czy klasztorze augustianów nie pozostał dzisiaj żaden ślad.

Północną pierzeją rynku kierujemy się w stronę **ul. Łukańskiego**. To, obok ul. Czeskiej, najstarsza ulica miasta, dawniej nosząca nazwę Ząbkowickiej i leżąca na szlaku z Pragi do Wrocławia. Na jej końcu w **XII wieku joannici zbudowali szpital i kaplicę**. Obecnie w tym miejscu znajduje się **kościół pw. św. Jerzego i św. Wojciecha** oraz **Chrystusa Króla** i **klasztor klarysek**. Kościół ufundowany przez krabiego kłodzkiego Henryka Starszego powstał w XV wieku, ale był wielokrotnie przebudowywany i rozbudowywany. Przez lata nie stanowił interesującego celu wycieczek, ale niedawne odkrycie całkowicie to zmieniło. Pod pokrywającymi sklepienie warstwami farby znaleziono w 2015 roku zapomniane **freski Karola Dankwarta**, wybitnego malarza epoki baroku, który był nadwornym malarzem króla Jana III Sobieskiego i jest twórcą m.in. dekoracji malarskiej w bazylice na Jasnej Górze w Częstochowie. Cenne kłodzkie freski są obecnie odsłaniane, konserwowane i badane przez specjalistów. Wracając tą samą drogą do centrum, mijamy po lewej stronie **kaplicę św. Marii Magdaleny** wzniesioną w XIX w. w stylu arkadowym jako część dawnego szpitala miejskiego. Na fasadzie na wysokości II piętra widzimy figurę **Dobrego Pasterza**. W kaplicy w pierwszą niedzielę miesiąca odbywają się msze trydenckie, czyli msze w tradycyjnym rycie rzymskim.

Na rynku skręcamy w lewo na **gotycki most św. Jana**, którego budowę rozpoczęto pod koniec XIII w. Na jego balustradach znajduje się 6 barokowych figur, dlatego porównuje się go do Mostu Karola w Pradze. Najstarsza jest Pieta, pochodząca z 1655 roku, pozostałe ufundowano na początku XVIII wieku. Przedstawiają one **św. Wacława**, króla Czech, broniącego przed powodzią **św. Jana Nepomucena** – praskiego kanonika utopionego w Wełtawie na rozkaz króla Czech, **św. Franciszka Ksawerego** – patrona Kłodzka, Ukrzyżowanie oraz **św. Trójcę z Ukoronowaniem NMP**. Tę ostatnią grupę ufundował baron Franz Ferdinand von Fitschen jako wotum przebłagalne za zbrodnię swojego ojca Ottona, który zamordował żonę Barbarę.

barokowe figury na moście św. Jana

Z mostu na Młynówce schodzimy na **Wyspę Piaskową**. Regularna **bryła kościoła franciszkanów**, którzy osiedlili się tu w XIII wieku, stanowi malownicze zamknięcie widzianej z mostu perspektywy. Położone poza murami miejskimi zabudowania klasztorne były wielokrotnie niszczone zarówno podczas wojen, jak i powodzi. Dzisiejszy **kościół pw. Matki Bożej Różańcowej** zaczęto budować w 1629 roku, ale wykańczano bardzo długo, a rozbudowa klasztoru trwała aż do 1731 roku. Już w 1783 roku kolejna wielka fala zalała klasztor, a dzisiaj na murach kościoła widać jeszcze ślady po ostatniej powodzi, która miała miejsce w 1997 roku.

Szczególnie ciekawy jest znajdujący się wewnątrz ołbrzymi (10mx18m) **refektarz**. Na jego sklepieniu zachowały się pochodzące z 1744 roku freski, których autorem jest Feliks Antoni Scheffler, zwany śląskim Rafaelem. Malowidła przedstawiają Trójcę Świętą, Najświętszą Marię Pannę, św. Franciszka oraz innych świętych, ojców Kościoła, męczenników i wyznawców oraz wyjaśniają organizację zgromadzenia braci mniejszych, na którą składają się trzy zakony: franciszkanów, klarysek i tzw. zakon trzeci – świecki.

Z Wyspy Piasek przez **plac Franciszkański**, gdzie znajduje się figura patrona zgromadzenia, a następnie **ulicą Daszyńskiego** i przez **Park Sybiraków** kierujemy się po schodach, prowadzących od **ul. Zawiszy Czarnego**, do **kościoła jezuitów** na placu Kościelnym. Gotycka kolegiata pw. Najświętszej Marii Panny to obecnie najstarsza świątynia w mieście. Kamień węgielny wmurowali jeszcze joannici w **1344** z inicjatywy biskupa praskiego **Arnošta z Pardubic**. Umierając w 1364 roku, pozostawił on w testamencie poważne fundusze na budowę kościoła.

W młodości przyszły arcybiskup pobierał nauki w kłodzkiej szkole joannitów, ale nie był pilnym i pobożnym uczniem. Według legendy całkowicie zmienił swoje postępowanie i poświęcił się służbie bożej, gdy po modlitwie Madonna z obrazu na ołtarzu odwróciła od niego głowę. W kościele znajduje się nagrobek i biały marmurowy pomnik klęczącego arcybiskupa Arnošta autorstwa niemieckiego rzeźbiarza Johanna Jandy z 1864 roku. Ze związanego z Arnoštem z Padubic klasztoru augustianów pochodzi także znajdująca się obecnie w przylegającej do kościoła kaplicy św. Jakuba **Madonna z Czyżykiem** – wysokiej klasy drewniana rzeźba datowana na drugą połowę XIV wieku.

Madonna z Czyżykiem